

Procedura dotycząca zasad i trybu postępowania w sprawach przyznania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi finansowanych z budżetu Miasta Bydgoszczy oraz ustalenia odpłatności za pobyt w tych schroniskach

Ustalona na podstawie:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 t.j. z późn. zm.) - zwanej dalej „Ustawą”,
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.) - zwanej dalej „KPA”,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788).

I. ZASADY OGÓLNE:

1. Tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi udziela się osobie bezdomnej, tj. „osobie niezamieszkującej w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowanej na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobie niezamieszkującej w lokalu mieszkalnym i zameldowanej na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”, po wcześniejszej ocenie możliwości zapewnienia schronienia w postaci ogrzewalni czy noclegowni. Tymczasowego schronienia udziela się na podstawie pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o przyznanie schronienia do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej „Wyżyny” w Bydgoszczy, ul. Kapuściska 10. Wniosek może zgłosić także inna osoba (za zgodą osoby zainteresowanej) lub świadczenie może być przyznane z urzędu (za zgodą osoby zainteresowanej).
2. Tymczasowego schronienia udziela się osobie bezdomnej, która spełnia przesłanki art. 5 i 5a ustawy o pomocy społecznej, której dane osobowe potwierdza się na podstawie ważnego dokumentu tożsamości (w szczególności dowodu tożsamości w przypadku obywateli polskich lub karty pobytu w przypadku cudzoziemców) lub za pomocą środków dowodowych podjętych zgodnie z przepisami KPA, w tym na podstawie oświadczenia strony.
3. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi na podstawie decyzji

administracyjnej. Decyzja o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku jest wydawana przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, kierownika, starszego specjalisty pracy socjalnej koordynatora lub innego pracownika Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej „Wyżyny” w Bydgoszczy, którzy posiadają stosowne upoważnienie Prezydenta Miasta Bydgoszczy do wydawania decyzji administracyjnych.

4. Podstawą pobytu osoby bezdomnej w schronisku jest decyzja o przyznaniu tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych, określająca rodzaj placówki: schronisko dla osób bezdomnych albo schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i wskazująca konkretną placówkę.
5. Decyzje w sprawie przyznania tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi - wydawane są po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego i na podstawie zgromadzonej dokumentacji, między innymi po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego część (I) lub część (IV).
6. Przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie przyznania tymczasowego schronienia pracownik socjalny bierze pod uwagę spełnienie przesłanek określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej, w tym zasad ogólnych pomocy społecznej (określonych w art. 2, 3, 4 i 11 ust. 2 cyt. ustawy), przede wszystkim współdziałania wnioskodawcy w prowadzeniu postępowania zmierzającego do udzielenia pomocy, wyrażonego w przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, podpisaniu kontraktu socjalnego oraz wyjaśnieniu sytuacji osoby ubiegającej się o pomoc, przy uwzględnieniu celów i zadań pomocy społecznej. Pracownik socjalny sprawdza, czy zostały wyczerpane wszystkie możliwości zaspokojenia potrzeby schronienia poza schroniskiem dla osób bezdomnych z wykorzystaniem możliwości i uprawnień osoby bezdomnej.
7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, przez okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, jednak nie dłużej niż przez 4 miesiące.
8. W przypadku prowadzenia postępowań w sprawie udzielenia schronienia w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wobec osób bezdomnych posiadających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały poza Bydgoszczą prowadzenie sprawy może oznaczać przekazanie jej przez MOPS - ROPS „Wyżyny” do właściwej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej zgodnie z art. 101 ust 2 ustawy o pomocy społecznej lub dochodzenie zwrotu wydatków na świadczenia udzielone w miejscu pobytu od gminy ostatniego miejsca zameldowania na pobyt stały osoby bezdomnej.
9. Pracownik socjalny jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy. Przetwarzania informacji dokonuje w sposób, jednoznaczny i staranny. Wszelkie

niejasności winny zostać szczegółowo zbadane i wyjaśnione i udokumentowane przez pracownika socjalnego na etapie kompletowania dokumentacji;

10. Oświadczenia Strony, o których mowa w art. 107 ust 5c ustawy, w tym dołączone do protokołu, powinny być składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia" – zgodnie z art. 57 ust. 3c w związku z art 107 ust. 5c ustawy o pomocy społecznej.
11. MOPS-ROPS „Wyżyny” zapewnia zgodność przetwarzania danych osobowych z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie danych osobowych.

II. PRZYGOTOWANIE DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH PRYZNANIA TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA OSOBIE BEZDOMNEJ

Pracownik socjalny MOPS-ROPS „Wyżyny” na podstawie wniosku osoby bezdomnej kompletuje dokumentację niezbędną do przyznania tymczasowego schronienia w schronisku i ustalenia opłaty za pobyt wnioskodawcy w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Dokumentacja wymagana w sprawie udzielenia tymczasowego schronienia w schronisku:

1. rodzinny wywiad środowiskowy część I lub IV oraz inne dokumenty stosownie do art. 107 ust. 5b Ustawy.

W wywiadzie środowiskowym należy zwrócić szczególną uwagę na:

a) sytuację mieszkaniową, w której należy szczegółowo wykazać:

- czy wnioskodawca jest osobą bezdomną w rozumieniu ustawy,
- gdzie wnioskodawca był ostatnio (lub jest nadal) zameldowany na pobyt stały,
- informację na temat braku możliwości zamieszkania pod aktualnym adresem zameldowania na pobyt stały,
- jak długo wnioskodawca jest osobą bezdomną,
- jakie są przyczyny bezdomności wnioskodawcy,
- gdzie wnioskodawca przebywał bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie schronienia w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi,
- jaki jest aktualny adres pobytu wnioskodawcy,
- jaki jest adres do korespondencji wnioskodawcy (zwłaszcza w przypadku osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych lub w przestrzeni publicznej). Informację o adresie do korespondencji należy zawrzeć w oświadczeniu,
- czy istnieje możliwość zaspokojenia potrzeby schronienia wnioskodawcy poza schroniskiem np. w domu rodzinnym lub wynajętym pokoju/mieszkanii,

- czy wnioskodawca ubiegał się o lokal z zasobów gminy, w której gminie, jeśli tak z jakim skutkiem, oraz czy aktualnie toczy się postępowania dotyczące wniosku o przyznanie lokalu z zasobów komunalnych,

- b) sytuację rodzinną**, w której należy wskazać stan cywilny wnioskodawcy, a także wszystkie osoby, które w świetle przepisów ustawy są zobowiązane do pomocy materialnej i niematerialnej na rzecz wnioskodawcy tj. małżonkowie, zstępni, wstępni, a także - dane rodzeństwa, jako osób zobowiązanych do alimentacji na podstawie art. 128 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Dane osobowe w/w osób powinny, co do zasady, zawierać imię, nazwisko, stopień pokrewieństwa, datę urodzenia, dokładny adres zamieszkania, ewentualnie ostatni adres zamieszkania lub zameldowania, w przypadku dzieci - imiona rodziców. Informacja czy osoba bezdomna utrzymuje kontakt z członkami rodziny zobowiązanymi do udzielania wsparcia na jej rzecz (jeśli nie, to od jak dawna) oraz czy korzysta z jakiegokolwiek formy pomocy z ich strony,
- c) sytuację zawodową**, w której powinien w miarę możliwości być szczegółowo opisany staż pracy, posiadane świadectwa pracy, odbyte kursy, szkolenia, lata pracy z opłacaną składką ZUS,
- d) sytuację zdrowotną**, w której powinien być szczegółowo opisany aktualny stan zdrowia wnioskodawcy. Istotnymi dowodami mogą być karty szpitalne, zaświadczenie lekarskie, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz inna dokumentacja mogąca mieć wpływ na wydanie decyzji o przyznaniu tymczasowego schronienia we właściwym schronisku - schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W przypadku zasadności przyznania tymczasowego schronienia osobie bezdomnej w schronisku z usługami opiekuńczymi konieczne jest określenie przez pracownika socjalnego zakresu usług, jakich wymaga osoba kierowana do takiej placówki.
- e) ocenę sytuacji wnioskodawcy i wnioski pracownika socjalnego** – obiektywna ocena sytuacji wnioskodawcy winna wynikać z ustalonych faktów i określać jednoznaczne stanowisko organu w sprawie wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności: czy wnioskodawca znajduje się w sytuacji bezdomności w rozumieniu Ustawy, czy wymaga tymczasowego schronienia w schronisku, w tym w szczególności dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, czy ma zasoby, możliwości lub uprawnienia i jakie, aby we własnym zakresie zapewnić sobie schronienie, jakie są jego deklarowane plany życiowe pod kątem usamodzielnienia i wyjścia z bezdomności.

Ocena pracownika w wywiadzie powinna także zawierać wyjaśnienia czy cele i zadania pomocy społecznej w danej sprawie nie stoją na przeszkodzie odmowie przyznania świadczenia pomimo braku współdziałania osoby bezdomnej z pracownikiem socjalnym.

- f) Pouczenie Wnioskodawcy o zasadach i celach pomocy społecznej oraz o konieczności współdziałania z pracownikiem socjalnym i skutkach braku współdziałania**, w tym odmowy podpisania kontraktu socjalnego oraz odmowy przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, ponadto pouczenie, że łamanie regulaminu schroniska może stanowić podstawę do prowadzenia

postępowania w sprawie zmiany lub uchylecia decyzji w związku z marnotrawieniem przyznanej pomocy społecznej i brakiem współdziałania w przezwyciężaniu swojej trudnej sytuacji życiowej.

2. kontrakt socjalny, zgodny z wzorem określonym rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010r. Nr 218, poz. 1439),
3. pracownik socjalny może odebrać od osoby ubiegającej się o przyznanie tymczasowego miejsca pobytu w schronisku inne oświadczenia i dowody zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i KPA,
4. w przypadku, gdy MOPS-ROPS „Wyżyny” (gdy wnioskodawcą jest osoba bezdomna z ostatnim adresem zameldowania na pobyt stały poza Bydgoszczą) uzna się organem niewłaściwym do wydania decyzji przyznającej tymczasowe schronienie, kompletną dokumentację przekazuje do gminy miejsca ostatniego zameldowania na pobyt stały wnioskodawcy.

III. ZASADY USTALANIA ODPLATNOŚCI ZA POBYT W SCHRONISKU

Wysokość odpłatności za pobyt osoby bezdomnej w schronisku lub w schronisku z usługami opiekuńczymi oraz zwolnienie częściowe lub całkowite z ponoszenia odpłatności odbywa się na podstawie powołanych we wstępie przepisów prawnych oraz uchwały nr XVIII/408/19 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych (Załącznik Nr 3).

1. Odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi jest ustalana na zasadach określonych w tabeli zawartej w załączniku nr 3 do cyt. wyżej uchwały w § 4.
2. W przypadku gdy pobyt w danym miesiącu nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, odpłatność oblicza się proporcjonalnie, za każdy dzień pobytu dzieląc kwotę odpłatności przez liczbę dni w danym miesiącu i mnożąc przez liczbę dni pobytu.
3. Miesięczna odpłatność za pobyt osoby bezdomnej w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może przekraczać 100% miesięcznego kosztu pobytu osoby w schronisku.
4. Osoby bezdomne posiadające ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w mieście Bydgoszcz, które są zobowiązane do ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych bądź w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi można na czas określony zwolnić z tej odpłatności całkowicie bądź częściowo na ich wniosek lub wniosek pracownika socjalnego ze względu na:

- 1) ponoszenie przez osobę bezdomną znacznych wydatków na leki, leczenie i rehabilitację uniemożliwiających dokonanie odpłatności;
 - 2) zdarzenie losowe, sytuację kryzysową, klęskę żywiołową czy ekologiczną.
5. Mieszkańcy schroniska dla osób bezdomnych oraz schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wnoszą opłatę w kasie lub na rachunek bankowy wskazany w decyzji, w terminie określonym w tej decyzji.